

Datum

24 december 2024

Ons Kenmerk

OCW/10829082

RIS320888

Voorstel van het college inzake Haags beleidskader Jeugd 2025 2028

In een wereld die snel verandert, is het noodzakelijk dat we steeds vooruitkijken. We moeten proactief beleid ontwikkelen om de gezondheid, het welzijn en de toekomstkansen van de jeugd in Den Haag te waarborgen. De afgelopen jaren hebben we hierin al volop geïnvesteerd en zijn mooie stappen gezet. Tegelijkertijd staat onze stad nog voor tal van uitdagingen, die we ook graag als kansen zien. Zo nemen de zorgvraag en zorgzwaarte steeds toe. Dit leidt tot druk op de zorgmedewerkers en stijgende zorguitgaven. Ook de betaalbaarheid van het stelsel staat onder druk. Hiervoor zijn keuzes nodig, die ervoor zorgen dat de jeugdzorg ook in de toekomst houdbaar, uitvoerbaar en betaalbaar blijft.

In dit toekomstgerichte Haags beleidskader Jeugd 2025-2028 bundelen we onze gemeentelijke wettelijke taak met onze visie. Het doel is een stad te creëren, waarin Haagse jeugdigen gezond, kansrijk en veilig opgroeien en (dure) inzet van jeugdhulp wordt voorkomen. We zorgen voor een optimale verdeling van de beschikbare middelen voor de jeugdigen die de zorg het hardst nodig hebben. De komende jaren wordt voortgebouwd op de stevige basis die de afgelopen jaren is neergezet, onder andere dankzij de intensieve samenwerking met een scala aan partners in de stad, regio en binnen de gemeente. De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 is het vertrekpunt.

Omdat een zorgvuldig participatietraject van groot belang is en hiervoor ruim de tijd is genomen, krijgt u pas in januari 2025 de gelegenheid om dit stuk te bespreken.

Reikwijdte Haags beleidskader Jeugd 2025-2028

1. Looptijd: het college stelt voor om het nieuwe beleidskader vast te stellen voor een periode van vier jaar, namelijk van 2025 t/m 2028. Daarmee kan halverwege de volgende raadsperiode een volgend vierjarig beleidskader worden vastgesteld;
2. Benadering: we beschrijven in dit beleidskader de hoofdlijnen van ons lokale jeugdbeleid. Dit biedt o.a. de ruimte om de komende jaren in te kunnen spelen op de actualiteiten en veranderende omstandigheden;
3. Ambities: dit beleidskader staat niet op zichzelf; het is verbonden met landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en visies, waaronder de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026 en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De ambities die hierin zijn omschreven, geven ons richting. Het voornemen is om het beleid in ambities vast te stellen en daarbij ruimte te bieden om binnen de looptijd van het beleidsplan passende uitvoering(smaatregelen) en speerpunten te benoemen en herijken;
4. Initiatieven: dit beleidskader staat in verbinding met andere onderdelen en (overkoepelende) initiatieven van het sociaal domein, waaronder sociale zaken, cultuur, welzijn, sport en onderwijs. Op deze manier wordt de achterliggende problematiek bij de Haagse jeugdigen breed aangepakt. We beschrijven deze initiatieven in dit beleidskader verder niet uitvoerig.

Proces totstandkoming Haags beleidskader Jeugd 2025-2028

In het voorjaar van 2024 zijn we gestart met het schetsen van de contouren van het beleid. Dit is in de eerste instantie gedaan met de basis die er al ligt, waaronder de vele (reeds vastgestelde) landelijke, regionale en lokale beleidskaders. Denk aan de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, de Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden 2021-2026, de doorontwikkeling van de jeugd- en gezinshulp (Haags Toekomstperspectief) en de Haagse Preventieaanpak. Aanvullend hierop is gebruik gemaakt van de input van jongeren en ouders. Het draait immers om hen. Zo hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden met de jongeren van Jongdoetmee!, de Haagse Jongerenambassadeurs en de Oudersraad. Op deze manier is er meer gevoel en zicht gekomen op wat er leeft onder de jongeren en ouders in de stad en waar hun zorg en behoefte ligt. Vervolgens zijn de contouren getoetst bij externe partners en is vanuit verschillende beleidsterreinen, waaronder onderwijs, Inkomen, Armoede en Schulden (Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten) en Stadsdelen & Wijken (Dienst Publiekszaken) input geleverd voor de invulling van de ambities.

Het Haags beleidskader Jeugd 2025-2028

Het beleidskader biedt richtlijnen om het beleid voor onze jeugdigen en gezinnen in de stad te organiseren voor de komende vier jaar. Daarbij wordt de focus verlegd van het individuele kind naar de context van het kind. Gezonde en stabiele gezinnen bieden de veiligheid en geborgenheid voor kinderen om op te groeien tot veerkrachtige volwassenen. In de gemeente Den Haag hebben we hiervoor een stap naar voren gezet: we hebben de organisatie van de jeugd- en gezinshulp per 1 januari 2024 veranderd. Met het Haags Toekomstperspectief zijn we van bijna 185 hulpaanbieders naar twee gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden gegaan: Kracht en rondomJou. Zo maken we de omslag naar een stevige pedagogische basis in het gezin, het onderwijs en in de wijk. We vergroten de bestaanszekerheid en versterken het gezinsgericht werken.

De ambities

In het beleidskader is omschreven hoe het beleid voor jeugdparticipatie, jeugdpreventie, jeugdhulp en jeugdveiligheid in onze gemeente wordt vormgegeven en waar we in willen investeren de komende jaren. Daarbij wordt de focus gelegd op de volgende vier ambities die het fundament vormen waarop het beleid is gestoeld en voor de verdere uitwerking van het beleid naar passende uitvoering(smaatregelen) en speerpunten:

1. Haagse jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op in een veilige, stimulerende, kansrijke en prettige leefomgeving. Zo kunnen ze zich ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen die naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving;
2. Haagse jeugdigen hebben een goede start. We zetten in op het normaliseren van alledaagse problemen en het versterken van een sterke pedagogische omgeving. Zo verminderen we de druk op de jeugdhulp;
3. Haagse jeugdigen en gezinnen die meer ondersteuning nodig hebben, ontvangen tijdige, collectieve en betaalbare zorg;
4. Haagse jeugdigen en gezinnen met meervoudige en complexe problemen ontvangen bescherming, hulp en steun vanuit de jeugdbescherming en andere (veiligheids)partners. Zo zorgen we voor hun ontwikkeling en veiligheid.

Belangrijkste veranderingen en ontwikkelingen

Voor de komende jaren verwachten we enkele belangrijke veranderingen en ontwikkelingen:

1. Het werken vanuit de geest van de Internationale Rechten van het Kind willen we verstevigen. Zo heeft de gemeente Den Haag zich als eerste grote gemeente in Nederland aangesloten bij het internationale programma 'Child Friendly Cities' van UNICEF. Het doel: de stad nog kindvriendelijker maken. Het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties (met 196

- deelnemende landen) is de basis van dit programma. Om duurzame veranderingen te laten slagen, is samenwerking nodig met de mensen om wie het gaat;
2. We zien dat de vraag naar jeugdzorg – en daarmee de kosten – de afgelopen jaren sterk is gegroeid. Ook zien we in de praktijk dat professionele bekostigde jeugdhulp niet altijd de oplossing is gebleken. Het wordt het steeds uitdagender om passende hulp te bieden aan de meest kwetsbare kinderen en jongeren in Den Haag. Hiervoor zijn keuzes nodig, die ervoor zorgen dat de jeugdzorg ook in de toekomst houdbaar, uitvoerbaar en betaalbaar blijft. Een belangrijke kapstok om zowel de lokale als regionale jeugdhulpkosten te beheersen, is de Hervormingsagenda Jeugd. Preventie speelt hierbij een sleutelrol, waarbij “normaliseren” van cruciaal belang is. Het uitgangspunt is niet dat het jeugdstelsel alle problemen oplost, maar wel dat er voldoende steun is om ze dragelijk te maken. Dit vraagt om een andere benadering en omgang met problemen. Ook de samenleving en maatschappij spelen hierbij een essentiële rol. Dit belang manifesteert zich op verschillende niveaus, bijvoorbeeld in de vorm van ondersteuning vanuit de gemeenschap dan kan dienen als een netwerk van wederzijdse steun voor ouders en verzorgers. Denk aan buurtinitiatieven, sportverenigingen of religieuze instellingen;
 3. Ook in regionaal verband (H9) worden keuzes gemaakt om de kosten terug te dringen. Zo wordt onder andere verkend hoe de hoogspecialistische zorg en verblijfsvoorzieningen gericht worden ingericht met een passende bekostiging per 2027;
 4. We zien dat problemen van kinderen vaak ontstaan door achterliggende problemen van ouders. Daarom kijken de samenwerkingsverbanden Kracht en rondomJou met een brede blik (gezinsgericht). Zo organiseren wij hulp en ondersteuning aan volwassenen, gericht op bestaanszekerheid. Ook leggen we waar nodig de verbinding met de volwassen-ggz;
 5. We werken gebiedsgericht. Daarbij werken we met ‘populatiebekostiging’. Dit houdt in dat we ongelijk investeren voor gelijke kansen. De problemen in het gebied zijn dan leidend voor de inzet van de samenwerkingsverbanden;
 6. We versterken de verbinding met de pedagogische sociale basis zodat ouders in hun eigen omgeving terecht kunnen bij vragen en hobbels die bij de opvoeding horen. Voor deze ‘beweging naar voren’ is een goede verbinding tussen de organisaties uit de directe omgeving van ouders en jeugdigen en de samenwerkingsverbanden Kracht en rondomJou belangrijk;
 7. We werken met één budget per gebied (populatiebekostiging) en met minder administratieve lasten. We krijgen ruimte om dát te doen wat nodig is in het gebied;
 8. We hebben nu een brede opdracht in plaats van aparte opdrachten voor preventie, basiszorg, de toegang, eerste- en tweedelijns jeugdhulp. Dit biedt de kans voor innovatie om passende hulp voor dat gebied te ontwikkelen. Ook krijgen we hierdoor de kans om samenwerking rondom de jeugdigen in dat gebied breder te organiseren;
 9. We zijn teruggegaan van ongeveer 185 specialistische jeugdhulpaanbieders naar twee samenwerkingsverbanden (Kracht en rondomJou) met een beperkt aantal onderaannemers;
 10. Landelijk zijn we het eens dat het huidige stelsel voor jeugdbescherming niet houdbaar is. Daarom wordt gewerkt aan een nieuwe opzet. We staan dan ook aan de vooravond van het landelijke Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Dit is een fundamentele herziening van de veiligheidsketen en gaat uit van een nieuwe manier van werken tussen lokale wijkteams en een nieuw te vormen Regionaal Veiligheidsteam (RVT);
 11. We investeren voor kansengelijkheid door het verstevigen van de begeleiding en ondersteuning op scholen. Het doel: elk kind toegang geven tot onderwijs en/of zorg, waarbij inclusief onderwijs de nadruk krijgt. We zetten hierbij tevens in op meer collectief aanbod van ondersteuning en zorg in het onderwijs en de opvang;
 12. We zetten ons in voor dak- en thuisloze jongeren, onder andere vanuit het beleidskader aanpak dakloosheid 2023-2030: ‘Den Haag Geeft Thuis.’ Het college legt de nadruk op

preventie van (herhaalde) dakloosheid. Zo worden de jongerenregisseurs structureel ingezet, ondersteunen we thuisloze jongeren die in het eigen netwerk verblijven met het jongerenbriefadres en bieden we financiële ondersteuning met het Stabiel Inkomen. Het college gaat de komende tijd aan de slag met een integrale aanpak om het uitgebreide aanbod beter op elkaar aan te laten sluiten en waar nodig te verbeteren. We verwachten deze aanpak in de tweede helft van 2025 aan uw raad te kunnen presenteren.

We hebben alle vertrouwen in dat, met het participatieproces dat is doorlopen, een gedegen beleidskader voorligt ter vaststelling voor de komende 4 jaar. Een beleidskader dat een solide basis biedt voor een toekomstbestendig jeugdbeleid, met een betaalbaar jeugdstelsel en de toekomst van onze jeugd als volwassenen van morgen als uitgangspunt.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 17 december 2024,

besluit:

- I. het Haags beleidskader Jeugd 2025-2028 vaststellen en daarmee de volgende ambities:
 - a) Haagse jeugdigen groeien zo thuis mogelijk op in een veilige, stimulerende, kansrijke en prettige leefomgeving. Zo kunnen ze zich ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen die naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving;
 - b) Haagse jeugdigen hebben een goede start. We zetten in op het normaliseren van alledaagse problemen en het versterken van een sterke pedagogische omgeving. Zo verminderen we de druk op de jeugdhulp;
 - c) Haagse jeugdigen en gezinnen die meer ondersteuning nodig hebben, ontvangen tijdige, collectieve en betaalbare zorg;
 - d) Haagse jeugdigen en gezinnen met meervoudige en complexe problemen ontvangen bescherming, hulp en steun vanuit de jeugdbescherming en andere (veiligheids)partners. Zo zorgen we voor hun ontwikkeling en veiligheid.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 13 maart 2025.

De griffier,

De voorzitter,